agder energi

Olje- og Energidepartementet
v/ Sigurd Tveitereid
postmottak@oed.dep.no

Agder Energi
Post: Postboks 603 Lundsiden, 4606 Kristiansand
Besøk: Kjøita 18, 4630 Kristiansand

Telefon: 38 60 70 00
Telefaks: 38 60 70 01
E-post: firmapost@ae.no

Org nr.: NO 981 952 324 MVA

www.ae.no

DERES REF.:	VÅR REF.:	DATO:
	219440/v1	22.06.2012

Svar på høring - NOU 2012:9 Energiutredningen - Verdiskaping, forsyningssikkerhet og miljø

Innledning

Agder Energi vil med dette gi innspill til energiutvalgets rapport NOU 2012:9 "*Energiutredningen - Verdiskaping, forsyningssikkerhet og miljø*" og til Regjeringens videre arbeid med utformingen av energipolitikken og utarbeidelse av en energimelding til Stortinget. Agder Energi har tidligere gitt innspill til energiutvalgets arbeid i utvalgets åpne innspillsmøte 22. september 2011 (se tillegg).

Agder Energi synes energiutvalget har levert en meget grundig og god utredning som legger et solid grunnlag for det videre arbeidet med utformingen av fremtidens energipolitikk. Vi er glad for at energiutvalget har adressert flere av de momentene vi har gitt innspill om og levert en utredning som er bra, sett fra vårt synspunkt, på flere områder. Agder Energi ønsker i dette høringssvaret å underbygge våre tidligere innspill. De kommentarer og innspill vi her fremmer, bygger derfor på en vurdering av energiutredningen opp mot våre tidligere innspill.

Høringsinnspill fra Agder Energi

Agder Energi har følgende kommentarer og innspill til energiutredningen og det videre arbeidet med utformingen av energipolitikken:

1. Vesentlig styrking av utvekslingskapasiteten må realiseres så raskt som mulig

Agder Energi synes det er veldig positivt at energiutvalget i sin utredning fremhever at bygging av flere utenlandsforbindelser er viktig for å få en god utnyttelse av fornybar kraftproduksjon og for å sikre forsyningen i tørre år.

Agder Energi kan likevel ikke se at utvalget peker på at utbygging av flere utenlandsforbindelser bør skje raskere enn hva Statnett legger til grunn i sine planer. Agder Energi mener at realisering av flere mellomlandsforbindelser må skje så raskt som mulig for å unngå en periode med stort overskudd av

kraft og for å unngå at europeiske aktører finner alternative løsninger til å ta i bruk norsk vannkraft for å bidra til balansering av energisystemene i Europa.

Raskere realisering av mellomlandsforbindelser kan oppnås ved å:

- Åpne for at også andre aktører enn Statnett kan bidra med å nye mellomlandsforbindelser. Det vises i denne sammenheng til prosesser i Storbritannia der regulatoren Ofgem utreder alternative modeller for finansiering av mellomlandsforbindelser. De alternative modellene legger til rette for at andre enn operatøren av sentralnettet kan finansiere, bygge og drifte mellomlandsforbindelser.

- Vedta og følge opp tydelige politiske målsetninger om å bygge mellomlandsforbindelser.

- Gjøre grep i innenlandsk nett for å fjerne eventuelle kapasitetsproblemer som hindrer realisering av nye mellomlandsforbindelser. Statnett viser i sin Sørlandsstudie til at også systemtjenester og/eller avtaleverk med produsenter og/eller forbrukere, i tillegg til nettforsterkninger, kan være mulige virkemidler for å håndtere restriksjoner på utnyttelse av utenlandskablene. Disse alternative løsningene til nettforsterkninger bør utredes nærmere, samtidig som det innenlandske nettet bør styrkes så raskt som mulig.

- Bygge flere kabler selv om kablene ikke kan utnyttes fullt ut hele tiden. Det kan være god samfunnsøkonomi i å bygge flere kabler selv om kablene ikke utnyttes fullt ut hele tiden. Kablene vil også bidra til forsyningssikkerhet og styrket beredskap i forhold til uforutsette hendelser.

Rapporten "Fornybarutbygging og mellomlandsforbindelser mot 2020" utarbeidet av Thema Consulting Group på oppdrag fra BKK, Lyse Energi, Agder Energi, Statkraft og Vattenfall viser at det er samfunnsøkonomisk lønnsomt for Norge å bygge fire kabler til utlandet. Rapporten underbygger at det vil være fornuftig å sørge for en vesentlig styrking av utvekslingskapasiteten. Rapporten viser også at hvis en ser på fordelingsvirkningene av de forventede investeringene i fornybar energi som følge av elsertifikatmarkedet og fordelingsvirkningene av flere mellomlandsforbindelser, så er de hver for seg relativt store, mens de sett i sammenheng langt på vei utligner hverandre og samlet sett gir relativt små fordelingsvirkninger for de fleste interessegruppene.

2. *Norske kraftressurser må anerkjennes som handelsvare i et felles europeisk kraftmarked*

Energiutvalget peker i sin utredning på at omleggingen av energisystemene i EU vil ha stor betydning for markedsverdien og –mulighetene for norsk kraftproduksjon. Utvalget fremhever at økt utvekslingskapasitet gir større muligheter til å eksportere overskudd i våte år og importere kraft i tørre år. Videre viser utvalget til at verdien av fleksibel fornybar produksjonskapasitet, som norsk vannkraft med magasiner, vil øke, og at kombinert med økt markedsintegrasjon gir omleggingen av energisystemene på Kontinentet økte muligheter for eksport av kraft og fleksibilitet.

Agder Energi deler energiutvalgets syn om at energiomleggingen på Kontinentet (og i Storbritannia) gir økte muligheter for utveksling av kraft og fleksibilitet. På grunnlag av dette synet mener Agder

Energi at norske kraftressurser må anerkjennes som en verdifull internasjonal handelsvare på lik linje med de norske energiressursene fra olje og gass.

For å tydeliggjøre at norsk fornybar energi og norsk regulerbar energi bør anses som internasjonale handelsvarer på lik linje med norsk olje og gass, og ikke en vare som kun skal sørge for innenlandsk energiforsyning, bør Regjeringen i sin årlige statsbudsjettproposisjon til Stortinget under omtalen av *"1 Hovedmål og strategier i energipolitikken"* ikke omtale fornybar energi under samme kapittel som innenlands energiforsyning (*"1.2 Fornybar energi og innenlands energiforsyning"*), mens olje og gass omtales under et eget kapittel (*"1.1 Olje og gass"*). Fornybar energi bør omtales i et eget kapittel, som en internasjonal handelsvare på lik linje med omtalen av de norske olje- og gassressursene.

3. Politiske grep som sikrer næringsutvikling i den norske kraftbransjen

Agder Energi kan ikke finne at energiutvalget i noen særlig grad drøfter utfordringene knyttet til hvordan kraftbransjen er strukturert. Innen produksjonsvirksomheten er Statkraft klart størst, det finnes noen regionale selskaper av en viss størrelse og svært mange små, og til dels svært små selskaper. Innen nettvirksomheten og sluttbrukervirksomheten finnes en lignende struktur med noen få selskaper av en viss størrelse og svært mange små selskaper.

Agder Energi mener det er viktig i det videre arbeidet med utformingen av energipolitikken at en drøfter det samfunnsøkonomiske tapet knyttet til dagens struktur i kraftbransjen med svært mange og til dels svært små selskaper innen både produksjon-, nett- og sluttbrukervirksomheten. Agder Energi mener videre at det bør vurderes hvilke politiske grep som kan gjøres for å redusere det samfunnsøkonomiske tapet og bidra til næringsutvikling i bransjen.

Det foreligger to nye rapporter som underbygger behovet for å gjøre grep og oppnå en samfunnsøkonomisk mer rasjonell organisering av kraftbransjen: *"Skalaegenskaper i nettselskapenes forretningsprosesser"*, utarbeidet av PricewaterhouseCoopers (PwC) for Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE) og *"For store oppgaver, for lite penger? - Kan restrukturering bidra til å løse investeringsutfordringen for kraftbransjen i Sør-Norge?"*, utarbeidet av Thema Consulting Group for Agder Energi.

Agder Energi mener videre at restrukturering i bransjen vil være et viktig virkemiddel for å opprettholde og videreutvikle kunnskap, møte kompetanse- og kapitalutfordringen i et stadig mer internasjonalt og integrert kraftmarked, sikre energisystemet som kritisk infrastruktur og legge til rette for verdiskaping innen energiområdet.

4. Sikre akseptable rammevilkår for nettvirksomheten

Agder Energi mener energiutvalget på en god måte har belyst behovet for å bygge et sterkere overføringsnett. Det er positivt at utvalget anbefaler at den økonomiske reguleringen av nettselskapene må stimulere til FoU og til å ta i bruk nye løsninger.

Regjeringen har dessuten i sin melding til Stortinget med tittelen *"Vi bygger Norge – om utbygging av strømnettet"* (nettmeldingen) slått fast at: *"De negative virkninger av å være for sent ute med investeringer i det sentrale overføringsnettet er store. Normalt vil konsekvensene av å investere for*

lite eller for sent være større enn konsekvensene av å investere for mye." Agder Energi støtter regjeringen i dette synspunktet.

På grunnlag av det påviste behovet for å bygge et sterkere nett og at det heller bør bygges litt for mye, enn litt for lite nett, noe som må antas å gjelde også for distribusjonsnett og regionalnett, ikke bare for sentralnett, så mener Agder Energi at det må gjøres grunnleggende endringer i nettselskapenes inntektsrammeregulering. Agder Energi mener at dagens inntektsrammeregulering ikke gir tilstrekkelig avkastning for netteier, den gir først og fremst insentiver til kostnadseffektivitet og ikke insentiver til nettinvesteringer. Det medfører at det kun er direktereguleringen av nettselskapene som skal sørge for at de nødvendige nye nettinvesteringene blir gjort. Agder Energi mener at dette bør endres når vi nå går inn i en tid der det er avgjørende at det bygges nok nett for blant annet å fase inn mer fornybar energi.

Agder Energi kan ikke finne at Energiutvalget tar stilling til bruken av anleggsbidrag i sin utredning. Agder Energi mener det bør åpnes for utvidet bruk av anleggsbidrag, også i masket nett. Agder Energi mener utvidet bruk av anleggsbidrag vil bidra til en mer fornuftig finansiering av nett.

5. Sikre tydeligere og mer uavhengige roller for NVE, OED og Statnett

Agder Energi mener at flere av de anbefalingene energiutvalget gir for utvikling av gode og effektive konsesjonsprosesser, kan bidra til å sikre tydeligere rolledeling mellom de ulike organene som er involvert i konsesjonsprosessene. Agder Energi mener at det er grunnleggende viktig at konsesjonsprosessene utformes slik at de skaper større forutsigbarhet og kan gå raskere. Agder Energi frykter AE at konsesjonsprosessene vil bli mer politisert enn de er i dag, og slik sett bli mer uforutsigbare enn de er i dag, dersom regjeringens forslag til endringer i konsesjonsprosessene slik de fremmes i regjeringens nettmelding til Stortinget, blir gjeldende.

Elektrifisering

Regjeringen har nylig lagt fram stortingsmeldingen om klimapolitikken der klimamålene i klimaforliket fra 2008 ligger fast. Dermed videreføres målet om at om lag to tredjedeler av Norges totale utslippsreduksjoner skal tas nasjonalt. Det må innebære at Norge må kutte utslippene i blant annet petroleumssektoren og transportsektoren, to sektorer som samlet står for nesten seksti prosent av Norges samlede klimagassutslipp.

For å kunne kutte klimagassutslippene må det gjennomføres en omlegging til elektrifisering med kraft fra fornybar energi. Agder Energi vil i den sammenheng peke på viktigheten av å legge til rette for en videre elektrifisering. I dag er det enkelte rammebetingelser knyttet til blant annet energimerking av bygg, økodesignkrav m.m. som "straffer" bruk av elektrisk energi, som følge av forutsetninger om primærenergifaktorer og vektingsfaktorer. Agder Energi mener at denne utviklingen er uheldig, og at det tvert i mot burde legges til rette i enda større grad for en ytterligere elektrifisering basert på fornybar elektrisitet.

Agder Energi vil benytte anledningen til å peke på den miljømessige effekten av å erstatte elektrisitetsproduksjon offshore fra sterkt forurensende gassturbiner med lav energieffektivitet

(gjennomsnittlig 33 prosent jf. energiutredningen pkt. 8.1.4), med kraft fra land. Den sterke utbyggingen av ny, fornybar kraft i Norge og Sverige mot 2020, som følge av elsertifikatordningen, vil gi betydelig tilgang på ny kraft. Koordinering av forsyningsløsninger, særlig mot nye felt, vil kunne gi store kostnadsbesparelser i forhold til tidligere beregninger, særlig for nye felt/installasjoner under utvikling. Kraft fra land via undersjøiske kabler er en løsning som effektivt kan bidra til å redusere utslipp offshore.

Med hilsen
Agder Energi AS

Øyvind Stakkeland
Direktør Rammevilkår

Direkte telefon: 38608676
Direkte e-post: oyvind.stakkeland@ae.no

agder energi

***Tillegg*: Innspill fra Agder Energi til energiutvalget i høringsmøte 22. september 2011**

Overordnet perspektiv for Energiutvalget:

Mot et felles europeisk kraftmarked

Norges kraftressurser både innenfor vann og vind er enestående i Europeisk sammenheng. Per i dag utgjør den norske vannkraften om lag 23 prosent av den totale vannkraftproduksjonen og om lag 50 prosent av den samlede magasinkapasiteten i Europa. Norge har også et betydelig urealisert vannkraftpotensial utover dette, både på ny produksjon, effekt og pumping. På vindkraftsiden er norske vindressurser blant de beste i Europa.

EØS avtalen gjør Norge til en del av det europeiske energimarkedet. Energiutvalget må derfor ta inn over seg at vi er på vei mot ett felles europeisk kraftmarked, der den viktigste driveren er EUs klima- og energipolitikk. Det er utenkelig at Norge vil kunne være isolert fra og upåvirket av et felles europeisk kraftmarked i 2050. Et eksempel på dette er Norges aksept til EUs krav om å øke vår fornybarandel til 67,5 prosent. Det er derfor helt sentralt at Energiutvalget går inn i hvordan Norge kan utnytte og videreutvikle våre kraftressurser og vår kraftnæring i et integrert europeisk kraftmarked.

Forsyningssikkerhet, stabile kraftpriser og klimabidrag

Kraftig forbedret overføringskapasitet mellom Norge og Europa er avgjørende for å styrke den norske forsyningssikkerheten, og motvirke de voldsomme pristoppene som har rammet norsk industri og norske husholdninger de siste årene. Flere overføringskabler er avgjørende for å kompensere for stadig større svingninger i nedbør og temperatur, og vil bidra til mer stabile priser og større forutsigbarhet for norske forbrukere.

Samtidig innebærer Norges unike fornybarressurser en betydelig klimaforpliktelse både i et nasjonalt, europeisk og globalt perspektiv. Disse klimaforpliktelsene kan Norge oppfylle gjennom å ta rollen som *Europas grønne batteri*. Norge kan forsyne Europa med reservekraft i situasjoner der europeerne har kraftunderskudd, eksempelvis når det blåser for lite til at europeiske vindmøller kan produsere strøm. Som regulerkraft er norsk vannkraft unik da den kan "slås av og på som en bryter". Alternative kilder til regulerbar kraft er forurensende kull- og gasskraft eller atomkraft. Sammenlignet med alle andre løsninger regulerbar kraft er bare vannkraften 100 prosent trygg og 100 prosent fornybar, og dette gjør norsk balansekraft til et uovertruffent klimabidrag.

Norsk kraft er industri og næring

I motsetning til olje og gass er de norske vannkraftressursene evigvarende. Norsk vannkraft blir en stadig mer etterspurt handelsvare, og alt tyder på at denne utviklingen vil fortsette i årene som kommer. I takt med at Norges og verdens olje- og gassressurser minker, stiger energiprisene, hvilket igjen øker verdien av våre evigvarende vannressurser. Dette innebærer et stort nærings- og industripotensial.

Energiutvalgets arbeid må derfor gjenspeile at elektrisk kraft, i likhet med olje og gass, er en internasjonal handelsvare. Stadig synkende olje- og gassproduksjon på norsk sokkel og sterkt økende etterspørsel etter klimavennlig, fornybar og ikke minst trygg energi, gjør norsk kraft til en handelsvare for fremtiden.

Styrket overføringskapasitet til utlandet er den viktigste forutsetningen for at Norge skal kunne utnytte de kommersielle mulighetene som ligger i rollen som grønt batteri for Europa.

Et samlet Storting står bak en slik politikk

Selv om det tilsynelatende er stor uenighet omkring energipolitikken generelt, viser innstillingen fra energi- og miljøkomiteen om lov om elsertifikater fra juni 2011 at alle partiene på Stortinget stiller seg bak den politikken som er skissert over. Den enstemmige komitéen uttrykker dette på følgende måte:

"Komiteen konstaterer at lov om elsertifikater og avtalen med Sverige vil gi en stor mengde ny elektrisitet fra fornybare energikilder i Norge. Komiteen peker på at dette stiller store krav til linjenettet, både i Norge og mellom Norge og utlandet. En styrking av overføringene til utlandet er nødvendig for å håndtere den økte mengden kraft. Nye utenlandsforbindelser skal baseres på samfunnsøkonomisk lønnsomhet, herunder virkningen på kraftmarkedet, forsyningssikkerheten, miljøet, kraftsystemet og behovet for mer innenlands nett. Komiteen peker også på at Norge i dag er en del av et europeisk og nordisk kraftmarked, og at Norge særlig i tørrår er avhengig av import av kraft for å ha en tilfredsstillende forsyningssikkerhet.

Komiteen vil også peke på at gjennom en økning av overføringskapasiteten mellom Norge og utlandet styrkes norsk forsyningssikkerhet, samtidig som en får avsatt det kraftoverskuddet som vil komme i enkelte timer som følge av utbygging av mer energi. Komiteen peker på at det er sentralt for utbygging av ny kraftproduksjon at det er mulig å transportere kraft også ut av landet i perioder med mye produksjon og lavt forbruk, slik at produsentene som skal investere i ny kraftproduksjon, får avsatt denne. Komiteen peker på at eksport av ren fornybar kraft fra Norge også kan bidra til en energiomlegging i land som i dag baserer seg på kullkraft. Dette gir en positiv klimaeffekt."

Denne enigheten må legges til grunn for utarbeidelsen av Energiutvalgets innstilling. Energiutvalget må videre legge vekt hva som faktisk skal til for å gjennomføre denne politikken. Av dette følger det at Energiutvalget, og senere energimeldingen, ikke må bli underlagt tunge føringer fra for eksempel den kommende nettmeldingen, men snarere beskrive hvordan nettpolitikken må tilpasses for å oppfylle stortingets målsettinger.

I et slikt perspektiv er det også helt avgjørende at Energiutvalget fastslår klare målsettinger for uviklingen av energisektoren og for norsk fornybarsatsing.

Prioriterte saksområder Energiutvalget bør utrede:

1. ***Vesentlig styrking av utvekslingskapasiteten må realiseres så raskt som mulig***
   - *Realisering av nye utenlandsforbindelser er avgjørende for å sikre tilfredsstillende forsyningssikkerhet, og sikre avsetting av det betydelige kraftoverskuddet som er forventet frem mot 2020.*
   - *Styrket overføringskapasitet til utlandet er også avgjørende for må motvirke ekstrempriser og sikre mer stabile og forutsigbare priser for norske strømkunder.*
   - *Kabelprosjekter som er samfunnsøkonomisk lønnsomme bør realiseres snarest mulig. Statnett må grundig vurdere alternative løsninger som gjør det mulig å realisere verdifulle kabelprosjekt på tross av kapasitetsbegrensninger i det norske nettet. Statnett har selv pekt på at slike løsninger finnes*
   - *Dersom Norge ikke realiserer nye utenlandsforbindelser vil disse bli realisert i Sverige, og svenskene vil dermed sitte igjen med hele handelsgevinsten fra kraftoverskuddet i Norden.*
   - *For å sikre realisering av utenlandsforbindelser i tråd med stortingsflertallets forventning må det åpnes for at andre aktører enn Statnett også kan utvikle, finansiere, bygge og/eller eie kabelprosjekter.*
   - *Kraftkrevende industri må sikres bærekraftige rammebetingelser gjennom samme ordning knyttet til CO2 lekkasje som resten av Europa, og ved at kostnader for nettforsterkninger dekkes av dem som har størst nytte av forsterkningene.*

2. ***Norske kraftressurser må anerkjennes som handelsvare i et felles europeisk kraftmarked***
   - *100 prosent trygg og 100 prosent fornybar norsk vannkraft er uovertruffen som balansekraft for europeisk vindkraft, og kan spille en viktig rolle i realiseringen av EUs klimamålsettinger.*
   - *Dette gjør norsk kraft til en viktig handelsvare med stadig stigende etterspørsel og stor betalingsvillighet.*
   - *Dagens handelsmodell og infrastruktur stimulerer ikke til videre utbygning av effekt ift det forventede norske og europeiske behovet for effekt. Det må derfor etableres handelsmodeller som gir større andel av overskuddet fra effektmarkedet til produsenter som kan levere og bygge ut mer effekt.*
   - *Handelsmodellen må innebære et langsiktig marked for effekt, for å gi større sikkerhet for inntjening for investering i ny effekt.*

3. ***Politiske grep som sikrer næringsutvikling i den norske kraftbransjen***
   - *Dagens utnyttelse av vannressursene og vannstrengene er langt fra optimal, og medfører at Norge går glipp av betydelige produksjonsgevinster.*
   - *Kraftbransjen har et betydelig potensial som ligger i uforløste synergieffekter både i produksjon og drift og i en mindre fragmentert og mer effektiv organisering.*

- *Den norske kraftbransjen i dag består av Statkraft i suveren lederposisjon, med betydelig avstand til et knippe regionale selskaper, og et stort omland på nær 150 mindre, til dels svært små selskaper.*
- *Statkrafts handlingsrom i Norge som pådriver for restrukturering er begrenset som følge av restreksjoner fra konkurransemyndighetene. De regionale kraftselskapene har, dels på grunn av store utbytter, ikke mulighet til å skaffe til veie nødvendig kapital til å gjennomføre de nyinvesteringer og prosjekter som er nødvendige for å videreutvikle kraftsektoren. De små aktørene kan på grunn av stor geografisk spredning og små ressurser heller ikke bidra i denne sammenheng. Dette har satt en effektiv stopper for nødvendig restrukturering.*
- *Det er derfor et stort behov for å se på nye modeller for finansiering og eierskap som kan skape flere sterke aktører i bransjen.*
- *Det må vurderes hvorvidt den norske fornybarsatsingen og utviklingen av næringspotensialet i kraftbransjen blir tilstrekkelig ivaretatt med dagens organisering, der kraftnæringen og petroleumsnæringen er underlagt samme departement. De to næringene har til dels konkurrerende interesser, samtidig som OED er programforpliktet til å prioritere etter økonomisk betydning. Etter vår oppfatning vil den norske fornybarsatsingen og kraftbransjens næringsmessige betydning kunne styrkes dersom kraftnæringen var underlagt Nærings- og Handelsdepartementet, eller alternativt et eget fornybardepartement.*

4. ***Sikre akseptable rammevilkår for nettvirksomheten***
   - *Statnett beskriveri nettutviklingsplanen omfattende investeringer i innenlandsnettet frem mot 2020, for å sikre forsyningssikkerhet, realisering av fornybarmål og utvekslingskapasitet mot utlandet. Investeringsbehovet er i størrelsesorden opptil 40 mrd kroner.*
   - *I tillegg kommer store investeringsutfordringer for de regionale nettselskapene. Tall fra Energi Norge viser at nettselskapene skal investere 80 milliarder kroner i regional- og distribusjonsnettet fram mot 2020.*
   - *For å gjøre det mulig for netteier å foreta disse omfattende investeringene, må de økonomiske rammevilkårene for nettselskapene forbedres vesentlig. Eksempelvis skal Agder Energi frem mot 2020 alene investere 5,2 milliarder kroner, mens bokført kapital i dag er 2,9 milliarder kroner.*
   - *Samtidig må konsesjonsprosessene for nettutvikling forbedres, med bedre koordinering mellom nett og produksjon, slik at en oppnår større forutsigbarhet i prosessene.*

5. ***Sikre tydeligere og mer uavhengige roller for NVE, OED og Statnett***
   - *I dag er Statnett systemansvarlig nettselskap, og dermed ansvarlig for driften av sentralnettet, ansvarlig for tilknytning av utenlandskabler, og ansvarlig for å planlegge og gjennomføre nødvendige nettforsterkninger. På toppen av dette ønsker Statnett monopol på å bygge og eie utenlandsforbindelser.*
   - *Når NVE behandler konsesjonssøknader legger NVE Statnetts angivelse av nettkapasiteten til grunn for sin vurdering av hvorvidt et prosjekt vil kunne tilknyttes nettet, og dermed om prosjektet skal underlegges konsesjonsbehandling og få konsesjon. Dermed blir Statnett den viktigste premissleverandøren for NVEs konsesjonsbehandling. Samtidig eies Statnett av OED, som er ankeorgan for NVE og øverste konsesjonsgivende myndighet.*
   - *Kraftprodusenter og andre aktører nektes innsyn i Statnetts kapasitetsberegninger og modeller, og dette gjør det svært krevende å etterprøve begrensninger og vedtak.*
   - *EUs tredje energimarkedspakke, som også skal implementeres i Norge, stiller klare krav til uavhengighet mellom regulatorisk myndighet, konsesjonsgivende myndighet og systemoperatør(er).*
   - *Det bør derfor utredes hvordan Norge kan implementere den tredje energipakken på en måte som sikrer redusert behandlingstid og økt forutsigbarhet og transparens i konsesjonsbehandlingen.*